

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS BAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

MEZÉRSZÉKESZTŐ

BENEDIK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

NYELV- ÉS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Jön a király.

márczius 16

Hetek óta ismétlődnek a jelentések: a király jön — a király nem jön. Akár csak szerelmes kis leány tépegetné az akácza levelet: szeret — nem szeret. Most ismét azt a hirt küldik Bécsből, hogy a király — ha egészségi állapota és az időjárás engedik — szombaton, rosszabbik esetben a jövő héten Budapesten lesz.

Tehát ma úgy áll, hogy jön; noha ott van a hátsó ajtó az egészségi állapotról és az időjárásról. Bajos ugyan megmondani, hogy mennyiben gátolja az időjárás a különvonatok közlekedését és még azt sem döntötte el a tudomány, hogy egészségesebb-e kocsin Schönbrunnba, mint különvonaton ugyanannyi idő alatt Budapestre utazni; de mégis csak megvan a klauzula az időjárásról és miután minket mindig csak formulákkal és klauzulákkal tartottak és szándékozunk tartani a jövőben, csak következetesség, ha az utazási ígéret mellett is ott van az egyszerű vagy kettős klauzula.

Mondjuk tehát, hogy jön és tegyük mindjárt hozzá, hogy ez a

jövetel lesz az egyetlen nemzeti engedmény, melyre a magyar nemzet igényt tarthat. A magyar király súlyos országos válság közepette hónapokig tartott tétovázás után talán három napra, vagy — gondolhatunk is szent áhitat és borzalom — talán egész hétre lejön a világ legszebb királyi palotájába és nekünk illik olyankor arcra borulni, porba hullani és hangoszóval imádni és magasztalni a legelső magyar embert, aki hazajött ismét és évi 11 millióért fél anynyi napot tölt hű magyarjai között, hogy közelebb is megmondja nekik, hogy összes nemzeti jogukat tisztelteti és ha nem tetszik nekik, tegyenek róla. Ha a kuruczok serege hajlandó az „Oh ne duzzogj!” című himnusz hangjai mellett lemondani mindenről, ami magyar és elfogadni az osztrák katonák álláspontját: akkor bocsánatra számíthatnak és engedélyt kapnak arra is, hogy kezét lábat csókolhasanak és idővel cifra bécsi szalagokat, kereszteteket és czimeket viselhessenek; de ha nem akarnak meghunyászkodni és a népfelség parancsaihoz csak parányi részben is akarnának ragaszkodni: akkor Budán is csak úgy kívül tágosab-

lesz, mint Bécsben volt és a szalagot, ke esztet, czimet továbbra is azok fogják kapni, akik a magyar érdekeket nemcsak árulták, hanem szállították.

Találgatjuk, találgatjuk, hogy ki megy legközelebb a király elé? Nem kell találgatni: Tisza és Andrássy kerülnek sorra és igazán mindegy, hogy ma vagy holnap; Bécsben vagy Budapesten, mert azon az alapon, melylyel a legmagasabb királyi kegy ma ajánlja a kabinetalakítást, még gróf Tisza István sem vállalja el, még kevésbé gróf Andrássy Gyula, vagy a szövetséget ellenzők bármelyik tagja vagy barátja.

Bécsben addig tétováztak, ingadoztak, míg visszazökkentek a legortodoxabb felfogásba és ma már ideggöresöket kapnak, ha valaki Magyarország jogait emlegeti. Szerintük Magyarországnak nincsenek jogai, csak kötelességei; jogai csak a dinasztának vannak kötelességek nélkül és hogy „Mein Haus!” nagyobb érdek, mint egy husz milliós nép nemzeti léte, azt a siket is meglátja egyszerűen.

Kitisztult a politikai alap. Egészen tiszta. A nemzet követeli a

B ú c s ú.

Irta: Ambrus Zoltán.

Édes szerelmem!

El kell szánnom magamat rá, hogy először életemben igaz és őszinte legyek hozzád. Ez örültség, hisz tulajdon kezemmel fojtom meg a szerelmünket, azt, ami előttem a legkedvesebb és legdrágább a világon. Édes kedvesem! Soha se keressd a tökéletes igazságot és a mesztelen őszinteséget! A leplezetlen igazság a szerelem halála és halála mindannak, amiért élni érdemes.

Brabanti Elzának és a kékszakállu herceg naiv feleségének nem volt igaza. Az elzárt kamarák maradjanak zárva örökkön!... De mit beszélek neked összevissza?!... Te jó vagy, olyan jó, hogy sohase gondoltál semmiféle titokra. Mindezt rémülettel, sóbálványnyá meredve olvasod. És mégis szét kell tépnem minden illuziódat.

Látod, ilyen nyomoruság az élet!... Az, akit előtted Pálnak neveztem, elvisz magával messzire, egy más világgrészbe. Miért? Mert nincs más választásom. Hazud-

tam neked, nem gyűlölöm, nem utálok őt. Ő az én egyetlen barátom. Mert te, te az én üdvösségem voltál! Ha azt mondom, hogy ő az egyetlen barátom, érted, ugy, hogy az én egzisztenciám. Mert nélküle az utca szeméjte vagyok, akit te — életem!... boldogságom... undorral taszítasz el magadtól!

Az, akit előtted Pálnak neveztem, nagyon jó hozzám. Egy kicsit szeret is: önzésből, megsokásból és kényelemszeretből. Kellek neki ugy, ahogy vagyok... Ugy-e nem hinnéd? Tudott róla a mégse hagyott el e miatt! Őt nem csaltam meg, mert csak téged szeretlek!...

Szóval: neki mennie kell s én követem őt. Mit tehetnék egyebet? Ahhoz, hogy megöljem magamat, gyáva vagyok. S az, amit most teszek, nem sokkal kevesebb az öngyilkosságnál.

El kell válnunk, drágám, örökre! Egy pillanatig kísértésben voltam, hogy el foglak hagyni bucsuszavak és e rémítő vallomás nélkül. S ha így eselekedném: nem vesztenék el mindent. Megőriznéd emlékemet s nekem, az utolsó óráig, megmaradna egy boldogító érzésem: az, hogy

van valaki a világon, aki ugy gondol rám, mint ahogy az első ember gondolt az elvesztett paradicsomra.

De nem hallgatok a kísértésre. Ha eltűnném, egy szó, e borzasztó levél nélkül, azt hinnéd, hogy meghaltam. Nem én, akit nem ismersz, hanem az, akit szeretted!... Megsiratnál, meggyászolnál... s hidd el, hogy az én nyomorult hiúságomnak semmi se hízleghetne jobban, mint hogy ha valaki megsiratna, mintha Te siratnál meg, aki kedvesebb vagy nekem mindennél a világon!

De akkor sokat, nagyon sokat szenvednél miattam, édes szerelmem! Boldogtalanná tennélek egész életedre. Szerelmünk örök életűvé válna, mert kit szeretnek jobban, mint a halott szeretőt? — nem felejtene el soha, az enyém maradnál örökkön, de nagyon szenvednél! S én nem akarom, hogy szenvedj; sokkal jobban szeretlek.

Igy: megutász és elfelejtesz. Egy kicsit így is szenvedni fogsz: megátkozod emlékemet és egy egész életen át szégyenel és gyűlölettel fogsz gondolni azokra az órákra, amelyek nekem a boldogságot jelentették. De lassankint elfelejtesz; nem tesznek örökre boldogtalanná...
Halld tehát.

A „Hungária kávéház”

zenekara által. Kitűnő italok, hideg büffet,

a helybeli és vidéki intelligenzia találkozó helye, hol minden kedd, csütörtök szombat és vasárnap **Zene-estély tartatik** felváltva **RÁCZ KÁROLY** és **MAGYARI TESTVÉREK** saját termésű boraim. — Kiváló tisztelettel **Weichinger Károly.**

maga jogainak biztosítását, a király ennek ellene szegi a ohlopi-hadi parancsot: soha, soha, soha! Kell ennél tisztább helyzet?

És kell ehhez királyi látogatás Budapesten? Dehogyan kell; megértjük mi ezt Bécsen át is. Nem muszáj mindig Kossuth Lajosnak üzengetnie, miért ne üzenhetné nekünk a változatosság kedvéért Pitreich és Beck királyi szöcsövön át, hogy kicsiny nekik a regimentjük, meg akarják gyarapítani, meg akarják tartani függetlenségünk, nemzeti jellegünk és bőrünk árán is. És erre az üzenetre mindnyájunknak hallgatnunk kell.

Íme a helyzet 1905. évi márczius hó 15-én.

A nemzeti eszme első győzelme.

— márcz. 16.

A f. évi márczius 15-én történt meg legelőször, hogy a nemzeti zászlók megjelentek az állami középületeken. Mert eddig a „nemzet többségének bizalma” alapján álló kormányok távol tartották magukat, a nemzeti eszméktől és csak a dinasztikus és monarchikus eszmék iránt árultak el, no de annál nagyobb érdeklődést.

Ez a pecsoviesség azután évrényesült az egész állam-kormányzatban s ha egy-egy bíróság vagy más állami hivatal épületén nemzeti ünnepély vagy gyász alkalmával elvéve megjelent a lobogó, az csak az ablakok biztonsága érdekében történt. Csunya korszak volt ez nagyon: a nemzet lelkiismeretét elaltatták és olyanokat műveltek vele míg kábultan aludt, amelyek miatt szégyenkeznie kell.

A nemzeti szellem azonban felébredt s először is szétütött az élősdiak között. A

jelszó most már és ismét ugyanaz, amit az emberiség megváltója hirdetett: aki nincs velem, az ellenem van.

Vannak most is, akik azzal felelnek: nem a te nevedben predikáltunk-e és győztünk-e? de ezek nem azt hallják: ma velem lélek a paradicsomban, hanem azt: távozzatok álnokságnak cselekedői!

Itt az idő, most vagy soha, hogy a nemzet a saját javára kezdjen munkálkodni. Ha most is elszalasztjuk a völgény érkezését, mint a bibliai vigyázatlan szüzek, nem veszünk részt a lakodalomban, hanem siralomban.

Már megünnepelte ez a nemzet ezer éves fennállását és még mindig ismeretlen a művelt külföld egy része előtt, még mindig más országnak és pedig éppen gyűlölt ellenségének saját vérével táplálójá, még mindig jogaiért kell harcolnia.

Tovább ez nem maradhat így, munkálodnunk kell, mert ez a korszak a munka korszaka. Angliát, Németországot, az északamerikai Egyesült-Államokat a munka tette nagygyá s a latin és szláv népek azért maradtak vissza a germán népek mellett, mert nem fejtették ki hasonló munkásságot. A munka és a vele járó szorgalmas tanulás tette képessé Japánt, hogy a hatalmas Oroszországgal győzelmesen megmérkőzzék.

Hogy pedig saját javunkra sikeresen munkálhassuk, annak első feltétele az önálló vámterület. Enélkül nem lehet magyar ipar, ipar nélkül pedig csak úgy élünk, mint a vegetáriánusok, akik csak növényi táplálékkal élnek, holott a természet vegyes táplálkozásra kötelezte. Rémkép az, hogy az önálló vámterület mellett nem tudjuk mezőgazdasági termékeinket értékesíteni. — Hiszen a hazai ipar e ozelt fogja szolgálni részben és újabb iparágak meghonosodásával újabb és újabb mezőgazdasági termékek termelése is el fog terjedni.

Milliókkal adozunk például gyógyszerze-

részeti terményekért a külföldnek; ha ezek tenyésztése nálunk meghonosul, haszna lesz belőle a termelő mezőgazdaságnak is, meg a feldolgozó iparnak is.

A magyar ipar fellendülésével kell, hogy vele járjon a választási jog kiterjesztése az ipari munkásokra is, de nem a nemzetközi szociálistákra, mert velük szemben is kérihetetlenül az az álláspontunk: aki nincs velünk, az ellenünk van!

Ami pedig a hadsereget illeti, mondják meg a magyar anyák, kinek szülik fiaikat: a nagyhatalmi rögeszmének-e, vagy azért, hogy éljenek és haljanak a magyar hazáért és szabadságért?

Azok a nemzeti zászlók, amelyek a tegnapi szent napon az állami épületen lobogtak, azt jelentik, hogy a nemzeti eszme immár bevonult az állami életbe és hovatovább érvényesülni fog annak minden ágazatában.

Hátrálni többé nem lehet!

(*)

Ünnep után.

— márczius 16.

Hétköznap van megint. A nagy, a szent ünnep elmúlt és itt van helyette a hétköznapok nagy sorozata. Még fülünkbe cseng a Nemzeti dal, meg a Kossuth nóta lelkesítő, búbájós dallama, még szívünkben visszhangzanak a lelkesítő beszédek hazafias, gyújtó szavai, melyeket tegnap hallottunk és a ma már figyelmeztet bennünket, hogy vár az élet a maga közönyösségével, vár a hétköznap, a munka.

Amikor tegnap a márcziusi szellő végiglengett felettünk és meglobogtatta a trikolorot; amikor a tavaszi rügyet fakasztó napsugár átmelegítette a sziveket: a szent emlékezés ébredt fel minden magyarul érző, nemeseen gondolkodó hazafi lelkében.

A szabadság hájcaihasadásának szent évfordulóját méltóan ünnepelte ez az ország. Ötvenhét éve annak, hogy a hosszú, kínos sötét éjszaka után megvirradt. Hazánk

Ot nem hívják Pálnak s az én nevem nem Sarolta. Nem a férjem; nem voltam asszony soha. Nem vagyok az, akinek ismeresz; meg se ismernél, mikor aranysárgára festem a hajam.

Hogy miért csaltalak meg, amikor először láttuk egymást, magam se tudom tisztán. Emlékszel első találkozásunkra? Egy vasuti kupéban ültünk s nagyon sok virág volt az ömben. Összetéveztettél a virágaimmal, s azzal a tisztelettel néztél rám, amely sohase egy női lénynek, mindig az egész női nemnek szól.

Ez a babona úgy látszik, a szentéletű anyák öröksége. Csak a legkülönös férfi tudnak így nézni; azok is csak a te korodban.

Valami delirium fogott el akkor; éreztem, láttam előre, hogy előre szét romboljam életem első és utolsó regényét? Lehet-e öröm, hogy kiábrándítsalak? Szerettelek az első perctől fogva.

Nem is sejtetted, milyen boldogan adtam volna oda magamat már akkor este, mikor először sétáltunk végig az elhagyott fürdőhely hársfa alléján... De nem akartam megfosztani magam a tökéletes boldogságtól és téged még kevésbé. Azért kértem magam olyan sokáig. Egyszer azt mondtad, hogy az ajkaim formájában van valami, aminek még nem láttad mását; hangtalanul is osókról beszélnek. S én sokáig nem beszéltem, csak szerettelek.

Aztán hazudtam. Azt mondtam, hogy

férjem van, aki elhanyagol: akit gyűlölök. De tehettem-e mást? Ugy látszott minden, ami velem történik: álom. Nem akartam felébredni, nem akartalak felébreszteni.

Megcsaltalak, de mennyi boldogságot köszönök ennek a csalásnak. Azt a három hónapot, amelyet Róbert — Róbertnek hívják — évenként a külföldön szokott tölteni, kiszakítottam nyomorult életemből s átváltottam olyanná, aminőnek nem születtem...

Hűségessé, odaadóvá, jóvá, nem igaz? Ahogy elutazott, lemostam magamról a festéket s hozzád siettem. Szeretődnek, mert úgy akartad. De szolgálód lettem volna, ha parancsolod.

S úgy rettegtem, hogy elveszítelek. Az az ember, aki már a maga módja szerint, de mégis csak szeret s kinek sok gyöngédségéért sok hálával tartozom, egyszer rájött titkunkra. Annóra oda voltam a kétségbeeséstől, hogy megszánt s nem lökött el magától. Te is szánsz egy kicsit, ugy-e? Egy kicsit?

— Ha látnál, amikor ezeket a sorokat írom. Megvallom neked, hogy minden, minden hazugság volt! És mégis meg kell lennie.

Emlékszel, milyen rosszul lettem akkor este, mikor egy újságból megtudtad, hogy a szegény Viktor meghalt? Egy hetaeráról kezdted beszélni, akiről sokat hallottál, a Viktor nevével kapcsolatban. S valami vad harag szólt a szavaidból, sohse láttalak

olyannak. Majdnem összeestem a halálos rémületől, azt hittem, vadul kalapáló szívem kikiabálja szörnyű titkomat.

Most már tudsz mindent. Minden hazugság volt, borzasztó hazugság.

Csak az nem volt hazugság, hogy szerettelek s hogy szereini foglak örökkön-örökké.

Es néha azt képzelem, hogy nem is csaltalak meg oly igen... Barna hajmat csak te láttad olyanak, aminő; s csak Te láttál annak, aminő lehettem volna, ha az emberek mind olyan jók, aminő Te vagy! Ne átkozzál nagyon, inkább szánj egy kicsit!

Néha elfog a kétség; elküldjem-e ezt a borzasztó levelet? Oly édes volna tudnom, hogy sajnálsz, hogy halottnak vélsz, hogy szeretettel s a régi melegséggel gondolsz rám! De legyőzöm önzésemet, mert tudom, hogy ez a gondolat fájdalmasabb volna rád nézve, mint leszámolni a kínos igazsággal. Nagyon szeretlek.

Emlékszel-e mit mondtál, mikor a szegény kis bárónt exhumálták s megláttad a halott fülében fülbevalót? Azt mondtad: „mily ironia!” Légy hozzám kegyesebb. S ha forró bucsu-csók helyett azzal válok el téled örökre, hogy: szerelmünk emlékét elviszem magammal, ne ismételd ezeket a rideg szavakat.

Isten veled örökre! Te édes! Te drágai Sarolta!

egén felpirkadt a szabadság dicsőségteljes hajnalsugara. Kiszyultak a szivek, fellángolt az oly soká rabságban sanyló szabadságszeretet. Boldogságban uszott ez az ország, mert hiszen a hosszú sötétség után kivilágosodott; a hosszú éjszaka után egyszerre felvirradt.

... Aztán — hejl megint besötétedett! Bécsnek fáj ez a mi nagy boldogságunk és szennyes kézzel, nemtelen eszközökkel oda hatott, hogy a mi szent szabadságunk fénylő, kék ege ismét elsötétüljön.

A nagy boldogságot mélységes gyász követte. Evék, évtizedek jöttek és multak el s mi dalba fojtottuk a szenvedést, gyűlöletbe a fajdalmat, könnybe a szívünk tenger bánatát.

Es eisirtuk már minden könnyeinket. Ha arra a nagy hajnalhasadásra, elhulott, kibujdosott felistenekre gondoltunk, akkor egy-egy fájó, nehéz, mély sóhaj szakadt ki a lelkünk mélyéből, szívünk közepéből.

Jöttek elénk hazug szavakkal, álszabadsággal, mesterkéltt örömmel. Azt mondták, hogy kibékültünk a királlyal.

Nem harag volt a mi szívünkben, hanem fájdalom; nem békülés kellett nekünk, hanem szabadság. Es az a nagy kibékülés nem hozta meg ami várva várt, epedve óhajtott nagy szabadságunkat. Sötét, komor, fekete volt tovább is a mi egünk.

Mikor aztán ismét nagyon szorosra fűzték rajtunk a rabláncot, mikor már ezer éves, szent alkotmányunkat megtépték: akkor a nemzet ismét talpra állt. Széttörte ismét a láncokat és hatalmas szavával fülébe dörögte Bécs gerinczetlen hadának, hogy:

— Eddig és ne tovább!

Es kimondotta az alkotmány meggyalázóira a halált.

Derengett ismét. A szabadság napjának feljöttét nem tudta alkonyattá változtatni semmi gazság, semmi armány, eselszövés és törvénytörés. Ötvenhét évvel ezelőtt hajnalodott.

Az azt követő hosszú, nagy sötétség nem éjszaka volt. Az 1848 márczius idusán felvirradt szent nap nem áldozott le, csak felhőt vont elébe Bécs, mert az armány undok munkájával sötétben tud dolgozni csak.

De a magyar nemzet fennsleges itéiő szózata szétkergette szabadságunk napja elé vont fekete felleget.

Es ma ismét érezzük éltető napunknak szabad sugarát. Még kissé elhomályosítja fényét az elébe tolt felhőfátyol, amde szabadságszeretetünk, honfiai lelkesedésünk széttepi ezt a gazok alkotta utolsó fekete fátyolt is és akkor teljes fényével, egész melegével ragyog, melegít szent hazánk egén a márczius idusán felvirradt fénylő napunk.

Ezt érzi a lelkünk, szívünk, ezt sugja fülünkbe a háromszínű lobogót lengető tavaszi szellő, ezt es: cseregi a rügyező erdőben a madár, ez árad felénk a nyiló ibolya illatos kelyhéből.

Ezért volt oly hatalmas, olyan nagy, olyan általános, lelkes a tegnapi szent nap ezernyi-ezer ünnepe szerte az országban. Ezért zengett oly áhitattal, olyan lelkesedéssel a Nemzeti dal meg a Kossuth nóta.

... Hétköznap van megint. A nagy, a szent ünnepnap elmúlt és itt van helyette a hétköznapok nagy, nagy sorozata. — Az ünneplés helyett itt van im a munka.

Amde az a szent lelkesedés nem alhatik el soha. A hazaszeretet tüze csak éleszteti és éleszteti is a munkakedvet.

Dolgozzunk minden erőnkkel, egész tudásunkkal. Szüksége van hazánknek a megfeszített munkánkra, hogy megmutassuk a kicsinyhitűeknek, miszerint nem kell nekünk Bécs, meg tudunk állani a magunk lábán, sőt csakis úgy tudunk valóban talpra állni.

A tegnapi nap szent tüze, nagy lelkesedése ne lankadjon a szívünkben soha! Merítsünk a tegnapi emlékezésből hazaszeretetet, lelkesedést a munkára. Ha

dolgozzunk, a hazának használunk vele, mert a mi javunk a haza java. De küzdjünk minden erőnkkel, egész tudásunkkal, nagy lelkesedéssel a nemzeti önállóságért, hazánk szabadságáért, mert a haza szabadsága a mi szabadságunk is, a haza boldogulása a mi javunk is.

Es ez az ország csak úgy lesz boldog, ha megszabadulva a kullancsként rajtunk osüngő Ausztriától, magunk lábára állunk és végre igazán magyar lesz Magyarország.

(K. L.)

Pap és harangszó nélkül.

Egy szociálista leány temetése.

— Saját tudósítónktól. —

A szociálista szervezetek — mint köztudomású — többek közt éles harcot indítottak a vallásos külsőségek, az egyházak dogmatikus formáságai ellen s ez az áramlat érdekesen nyilvánult meg tegnap délután Kolozsvárt.

A kolozsvári szociálista szervezetnek egyik legbuzgóbb szoknyás katonája volt Végh Ida dobánygyári munkásnő, egy szép, ifju leány, aki teljes erővel és fanatikus buzgalommal vallotta magát az új hit felesküdtött követőjének.

Főleg a nők között agitált a szociálizmus érdekében s több gyűlésen elnökölt is és mondott beszédeket, tüzes hévvel.

A fiatal nőt azonban utólrta a gyárban görnyedők végzete: tüdővést kapott s e rettenetes kór hamar lehervasztotta arczáról rózsáit.

Vasárnap aztán meghalt a fiatal agitátor nő 19 éves korában, ami nagy részvétet és sajnálkozást okozott főleg a szociálisták között, mert ezek tudták leginkább méltányolni a fiatal leány rajongását és működését.

Tegnap délután temették el Végh Idát; a koporsót beláthatatlan tömeg kísérte, mert mindenki szeretettel vette körül az immár sirban nyugvó proletár nőt. De hiányzott a temetésről valami: a gyász-kocsi előtt nem ment pap s a toronyban nem búgott a harangszó.

Pap nélkül vitték ki a temetőbe Végh Idát, aki még életében azt is kívánta, hogy ne szólaljon meg a vén robotos sem, mert mindez csak hiu ábránd a földi józanság mellett. A sirnál is, lelkes helyett, egy elvtárs végezte a bucsuztatót: Müller Gyula, a szociálisták ismert szónoka, aki megható szavakban mondott Istenhozsádot az elköltözött testvérnek.

A temetési menetben résztvettek a szervezetek jelvények alatt és nagy sokaság, köztük az elhunyt társnői, akik együtt dolgoztak vele a gyilkos légű gyár falai között.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Jogtanári helyettesítés. Az egyházkerületi elnökség abból az alkalomból, hogy dr. Bartha Béla jogtanár Selmezbányára távozott megkérte a pénzügyminisztert, hogy dr. Barthát egy félévre Selmezbá-

nyáról szabadságot adják, hogy megkezdett félévi előadásait folytathassa, helyettesítése itt Debreczenben is nehéz lévén a jelen félévben. A pénzügyminiszter épen a Selmezbányán is nehéz helyettesítés indokából a kérelmet nem teljesíthette s így dr. Bartha helyettese e félévben dr. Haendel Vilmos leend.

Az ifjuság üdvözlése. A márczius idusán ünneplő főiskolai ifjuságot eltávozott szeretett tanárja Selmezbányáról a következő sürgönyben üdvözölte: „A magyar szabadság hajnalán ünneplő főiskolai ifjuságot szeretettel üdvözli volt tanárja, mindenkori barátja dr. Bartha Béla”.

Az ev. ref. felső leányiskola ünnepe. — Szépszámú közönség jelenlétében ünnepelte meg márczius 15-ét az ev. ref. felső-leányiskola is tegnap délelőtt 10 órakor. Az ünnepélyen jelen voltak: Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, dr. Tóby Elek városi jegyző s még többen a városról. — Az ünnepély a 37-dik dicséret és 90 ik zsoltár első verseinek eléneklése és Nagy Gyula tanár-lelkész buzgó imája után kezdődött: A dalkör a Hymnust énekelte, utána ifjui hévvel, igen hatásosan Szilágyi Vilma IV. é. kép. növ., azután Rácz Erzsébet tanárnő olvasta fel szép emlékbeszédét, mely után Szeness Mártha VI. o. felsőbb leány szavalta Kozma Andor: Szabadság cz. versét. A szép ünnepély a Szózat éneklésével végződött.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön „János vitéz”, daljáték. („B” bérlet.)

Pénteken Nagy Terus vendégfellépté (vel „Heidelbergi diákélet”, színmű. („O” bérlet.)

Szombaton „A boszorkány”, dráma. („A” bérlet.)

Vasárnap d. u. „Szókimondó asszony-ság”, színmű, este „János vitéz”, daljáték. (bérletszűnetben.)

— **Márczius 15. a színházban.** A színházban is megünnepezték márczius idusát. A színház zsufolásig megtelt — csak az egyenruhák nem tündököltek. Az előadás előtt Palágyi Lajos szavalta el Ditrói Mór szinigazgató A nemzet dalnokához című szép alkotását. Palágyi remek szavallatáért frenetikus tapsvihar jutalmazta a kiváló művészt.

Az „Aranylakodalom” került színre és a közönség lelkesedett a hazafias darab előadása alatt. A szereplők közül Jeszenszky-né, Iványi, Faragó és Csiky arattak sikert és sok tapsot. A katona zenekart, mivel az „Aranylakodalom” — „rebellis” darab, nem volt ott. A zenekart Kiss Béla zenekara pótolta kifogástalanul sok tapsot aratva.

— **Színházi hírek.** Ma csütörtökön került színre Bakonyi Károly és Kacsóh Pongrácz 8 felvonásos daljátéka a „János vitéz”.

Pénteken kerül színre Meyer-Förster Vilmos 5 felvonásos színműve a „Heidelbergi diákélet”, Nagy Terus vendégfelléptével.

Hétfőn lesz a premierje Shakespeare színművének, melynek a címe „Troilus és Kresszida”. A színmű két vezető szerepét

Hahnal Aranka és Palágyi Lajos játsszák. kívülök részt vesz a darabban az egész személyzet.

Megkezdődtek a szinpadipróbák Lehár Ferencz 3 felvonásos operettjéből a „Mulató Istenek”-ből.

NAPI HIREK.

A tegnapi ünnepek.

— március 16.

Azokban az óriási arányu, lelkesedéstől izó, hazaszeretettől áthatott ünnepekben, melyeket az egész ország rendezett március idusán, ugy a szent naphoz, mint önnön-magához méltó módon ünnepelt Debreczen város.

A lelkes ifjuság karöltve a hazafias polgársággal impozáns megnyilatkozását adták a szabadsáért, a nemzeti ideálokért való lelkesedésének.

Tegnapi számunkban nemesen érező, hazafiasan gondolkodó, lelkes fiatalságunk és iskoláink ünnepeinek szép sorozatáról híven beszámoltunk.

Alább számot adunk a március 15 iki ünnepek szép folytatásáról, az esti ünnepélyekről.

A Petőfi dalkör.

Az Arany Bika dísztermében, mint minden évben, ugy az idén is a Petőfi dalkör tartott remekül sikerült estélyt, melyen óriási közönség volt jelen. Vendégül látta a dalkör a 13 egyenruhás, öreg honvédet és a függetlenségi kör küldöttségét is.

Az estély műsorát szépen állította össze a rendezőség. Magyarai testvérek zeneára szép nyitánya után a dalkör énekszáma következett. Majd a dalkör elnöke, Komlóssy Arthur olvasott fel hatalmas, szép, remekül kidolgozott elmefuttatást március 15 éről. Felolvasását óriási tetszéssel fogadták.

Dr. Varga Lajos alelnök nagy hatással szavalt, míg a műsor többi számát a dalkör precíz éneke töltötte be. Társas vacsora, majd reggelig tartó tánc következett.

Az Egyetértés estélye.

A nyilvános szereplésével olyan méltó, nagy elismerést kivívott Egyetér és dal- és zenekör a vasuti állomás nagy éttermében tartott páratlanul fényes estélyt, mely egyszerűsége az egész máv. műhelytelep ünnepe volt. A műsor valamennyi száma valóban művészi volt. A zene és az énekkar mindenben precíz, tökéletes produktumokkal lépett a közönség elé, mely megértette és méltányolta is a hatalmas munkát.

Nagy tetszéssel, hatalmas tapssal fogadták Pogány Ármán alelnök szép megnyitóját. De meg kell emlékeznünk Pogányról ugy is, mint akinek a rendezésben orozláurésze volt. Szép volt a Csomor Gyula szívvel, lélekkel előadott szavata is, melyet nagy tapssal honoráltak.

A fényes estély legkimagaslóbb száma Podólszky Margit ügyes, szép melodramája volt. A maga szerzete, nagy alkotás előadásáért is nagy elismerés illeti a nyilvános szereplésével szép sikereket elért urleányt, kit szép csokorral és szünni alig akaró tapssal jutalmaztak.

Háromszáz teritékű vacsora következett azután, majd tánc következett, melyhez az Egyetértés zenekara szolgáltatta a muzsikát.

A Kossuth Lajos asztaltársaság.

Óriási közönség töltötte be a Debreczen sörösarnok helyiségeit, hol a Kossuth Lajos jótékonyozó asztaltársaság tartotta hazafias estélyét.

A két szakaszból álló fényes műsor

valamennyi számát óriási lelkesedéssel fogadták.

Kaliozky Ernő, Fodor Lajos és Króh Vilmos szavaltak szépen. Mindhármán nagy készséggel léptek a pódiumra. Kardos Samu precíz hegedűjátéka után szintársulatunk néhány kiváló tagja gyönyörködtette a közönséget.

Karacs Imre magyar dala után sok tapsot és csokrot kapott K. Hegyi Lili énekszámaiért.

Frenetikus taps követte Csiky László hatalmas melodramáját, melynek előadásáért méltán illette a szép elismerés a tehetséges művészt.

Szilágyi Aladár ügyes kupléit és Iványi Antal gyönyörű énekeit is óriási tetszéssel fogadták.

A kereskedő ifjak társulata.

A kereskedő társulat dísztermében a kereskedő ifjak este 9 órakor tartottak ünnepélyt nagy közönség előtt.

Sinka Sándor főgimnáziumi tanár mondott szép, hatalmas ünnepi beszédet, majd Szilágyi Dezso, Hajnal József és Varga Antal hatásos szavata következett. A kereskedői dalárda néhány énekszámaival a szép ünnepség véget ért.

Utána társas összejövetel volt az Agol Királynő éttermében.

A máv. altiszti kör.

Szűcs István elnök nyitotta meg a máv. altiszti kör ünnepélyét, melyen dr. Kőrössi Kálmán tartott hatalmas felolvasást. Néhány énekszám után Kertész Kálmán szavalt hatásosan. — Az ünnepélyt tánc követte.

A Homokkert.

A szent ünnepben részt kívánt venni a Homokkert hazafias lakossága is. Délután Harsányi Gusztáv törvényszéki bíró, kertgazda nyitotta meg az ünnepélyt melyen dr. Kőrösi Kálmán ünnepi beszédén kívül több főiskolai hallgató szerepelt.

A szép ünnepséget a III. kerület derék képviselője, Szabó Kálmán zárta be hazafias beszéddel.

A pinczér szakiskola.

A helybeli pinczérszakiskola délután tartott igen szép közönség előtt hazafias ünnepélyt, melyen Polster Adolf igazgató beszéde után az iskola néhány növendéke szavalt, Elefánty Sándor tanár pedig beszédet mondott. Az ünnepély befejezéséül a Himnusz énekeltek.

— **A polgármester Budapesten.** Kovács József polgármester fontos városi ügyek elintézése végett holnap Budapestre utazik és csak hétfőn este tér vissza.

— **A kaszinó Csokonai-képe.** A debreczeni kaszinó valóban nem mes, szép cselekedetéről értesülünk. Ugyanis megfesi a kaszinó a mi nagy poétáknak, Csokonai Vitéz Mihálynak arczképét és a képet saját helyiségében helyezi el, ezzel dokumentálván azt, hogy a kaszinó kulturális ténykedéseiben mindig magyar, de főleg mindig debreczeni. A Csokonai-képet Kovács János helybeli tehetséges festőművész készíti: Elhatározta még a kaszinó, hogy megfesteti a Rákóczi képét is és ez irányban is megtették már az előkészületeket.

— **Esküdtétel.** Az új kórházi segédorvos dr. Beozner Imre a hivatalos esküt a ma délelőtt tartott tanács ülésen tette le.

— **Az ingyen burgonya és a városi tanács.** Egyik reggeli lapársunk említését tesz arról, hogy a Tisza kormány leiratot kérdött a városi tanácshoz, melyben ingyen burgonyát ajánl fel és hogy ez az irás a főjegyző asztaláról elkallódott. Illetékes helyről ezzel a közleménnyel szemben azt az értesítést kapjuk, hogy ilyen leirat a városhoz általában nem érkezett és így el sem veszhottet a főjegyző asztaláról.

— **Kéký Sándor halála.** A debreczeni tősgyökeres polgárossaládok egyik általánosan ismert és becsült tagja, a függetlenségi és 48-as párt hazafias érzelmű férfa Kéký Sándor szappangyáros, törvényh. bizottsági tag hunyta le az éjjel örök álmra szeméit Budapesten, a Hercezel-féle szanatóriumban, ahova 3 hét előtt utazott fel leánya és háziorvosa dr. Bruckner Ernő kíséretében. Az erőtlől és egészségtől duzzadó derék poigárt alattomosan támadta meg a betegségek egyik legritkábbika — a hasnyálmirigylobb, amely nagy gyorsasággal emésztette fel a csaknem pusztíthatatlannak látszó férfiu erejét. A magyar orvosi kar legkiválóbbjai Korányi F. dr. Kétly és dr. Hercezel egyetemi tanárok tartottak tanácsot a nagy beteg felett, kit sebészi műtét nélkül feltétlenül elveszettnek, de viszont az operációval sem biztosan megmenthetőnek nyilvánítottak. Tíz nap előtt hajtotta végre a hasmetszés nehéz műtétét a jeles sebész, dr. Hercezel tanár. — Azóta biztató és reményt vesztő hírek egymást felváltva érkeztek naponta telefonon és távirón a családhoz, a sok jó ismerőshöz, akik Kéký Sándort annyira szerették. A hatalmas orvosi tudomány azonban nem volt képes megküzdeni a súlyos betegséggel, a tudományál hatalmasabb volt Isten, aki a szenvedések kalváriáján átment derék poigárt magához szőlította. Az elhunyt előző házasságából származó leányán, Rózsikán kívül, ifju neje 16 hetes kis leánykája gyászolja. A helybeli Dankó cég már megtette az intézkedést a holttest hazaszállítására iránt.

Közgyűlés. A debreczeni kaszinó ez évi közgyűlése április hó 2-án lesz.

— **Nem lesz a Nagyerdőn körút.** A városi tanács a Nagyerdő szépítése és látogatottságának fokozása érdekében tervbe vette, hogy a Nagyerdőn nagyobb szabású körutat létesít. A költségvetés szerint a körút létesítése 90,000 koronába kerülne és a költségeket a kövezetvám terhére irányozták elő. A közgyűlés a tanácsnak a körút létesítésére vonatkozó tervét elfogadta és a határozatot jóváhagyás végett felterjesztették a pénzügyminiszterhez. A miniszter a közgyűlés határozatát nem hagyta jóvá, még pedig azért, mert nem egyezhetik abba, hogy a költséget a kövezetvám terhére irták elő. A miniszter azt mondta, a költségeket fedezze a házipénztár, az esetben helyben hagyja a körút építésére vonatkozó határozatot. A házipénztárt azonban a város jelenlegi pénzügyi viszonyai mellett ilyen nagy összeggel megterhelni nem lehet, így tehát a nagyerdei körút létesítéséből ez idő szerint nem lesz semmi.

— **Elutasított kegydíj iránti kérvény.** Németh Ferencz volt városi díjnok kegydíjért folyamodott a városhoz. A közgyűlés a kérelmet elutasította. Németh a határozatot megfellebbezte a miniszterhez. A miniszter a városhoz küldött leiratában a

közgyűlés határozatát helybenhagyja és Németh Ferenczet a kegydíj iránti kérelmével szintén elutasítja.

— **Hajduböszörményben** reggel mozsárlövészek jeleztek márczius idusának köszöntét. Az összes felekezetenél istentiszteletet tartottak, mire a Kossuth-téren alkalmi ünnepély volt. Dobó Sándor és Szinov Zoltán beszédeket tartottak és Laczak Dezső szavalt. Délben a függetlenségi körben bankett volt, amelyen Benedek János képviselő vett részt. Délután a főgimnáziumi tanulók a tornacsarnokban rendeztek alkalmi ünnepélyt. A kaszinóban, az iparoskörben, a szabadelvű körben és a függetlenségi körben bankettek voltak. A magánépületek fel vannak lobogozva.

— **Az ev. ref. tanítóképző márczius 15-iki ünnepélye.** Ritkán van alkalmunk a nagy közönségnek oly szép és minden ízében hazafias és magasztos ünnepségen részt vehetni, mint a minő tegnap délután az ev. ref. főiskola falai között lefolyt.

A hazafias szellemben nevelt ev. ref. tanítóképző intézet lelkes ifjúsága rendezte ezt az ünnepélyt, melynek lefolyásáról az alábbiakban számolunk be.

Az ünnepélyt az intézet egyik nem mindennapi tehetségű tanulója által szerzett és az ifjúság zenekara által precízitással előadott nyitánya (Csokonai induló) nyitotta meg, melynek elhangzása után dr. Barcsa János tanár magas szárnyalású hazafias gondolatoktól izzó s költői lendülettel bíró beszéde ragadta magával a közönséget.

P. Nagy Zoltán zenetanár és nagytehetségű zeneszerző „Magyar kardal” című szerzeményét az ifjúság Csokonai ének-kar adta elő, oly hatással, hogy a közönség lelkes tapsától zúgott a terem.

Emlékbeszéd címen Jámor Lajos 4-ik éves tanuló eszavalt márczius idusát, mely gondolatokban gazdag s igaz lelkesedéstől izzó szavakban tárta fel a nagy nap jelentőségét. Meglátszott e munkán, hogy írója és előadója nagy gondot olvasott Jókai „Tengerszemű hölgy” című regényét.

A „Sirva-vigadó nóták” címen felvett magyar dalokat, melyeket az ifjúsági zenekar adott elő, háromszor ismételtette meg a közönség.

A hatalmas hanganyaggal rendelkező Dávid Sándor 4-ik éves tk. növ. frenetikus hatással szavalt el Petőfi Nemzeti dalát.

Kimagasló pontja volt a műsornak a népdalegyveleg, melyet az ifjúság énekkara művészi színvonalon álló precízitással adott elő.

Reke József szavaltata szintén lélekemelő volt.

A szép ünnepélyt a Rákóczi induló zárta be.

Előre nemes ifjak, leendő oktatói, nevelői a jövő nemzedéknek, mert akik úgy tudtak a nagy napok emlékei iránt lelkesülni, azok majd — ha kell — tudnak lelkesíteni is. Erős a hitünk, hogy ha ti kedves ifjak oly szellemben nevelitek a jövő nemzedéket, mint titeket nevel a hazafias tanári kar, Magyarország nagyra, hatalmasra lesz.

Nem lenne teljes tudósításunk, ha meg nem emlékeznénk Karakas István és Munkácsi György tk. int. növendékekről, akik szép reményekre jogosító tudással oktatták be az ifjúság zene- és énekkarát, melyek bárhol megállanak a helyüket. V. Gy.

— **Meghívó** az iparos körnek saját helyiségében 1905 márczius hó 26-án délután 10 órakor megtartandó évi rendes

közgyűlésére. Táragsorozat: 1. Elnöki jelentés a múlt évi működésről. Az 1904. évi zárszámadás betérjesztése. 3. Az 1903. évi költségelőirányzat betérjesztése. 4. Könyvtári bizottság jelentése. 5. Alelnök, pénztárnok, jegyző, könyvtárnok, ügyész és dazda választása. 6. 20 kilépett választmányi tag helyének betöltése. 7. Esetleges indítványok. Debreczen, 1905. márczius hó 15-én. Biczó Gyula, iparos köri elnök.

— **Tolvaj katonák.** Már régen hallottunk panaszt a Salétrom-laktanyában elhelyezett pórtartalékosoktól, hogy kevés és rossz eszedit kapnak. A vizsgálat és a nyomozás régen folyik és tegnap eredményes is járt. Ugyanis a csendőrség kiderítette, hogy a Salétrom-laktanyában levő élelmiszeri raktárból 52 esetben nagyobb sikkasztást követett el három katonai szakács, névszerint: Erdei Pál, Simon Sándor és Hódozó János. Ezek az ellopott élelmiszeri cikkeket Katulán Józsefné Varga-kertben lakó asszony lakására hordták. Ez az asszony értékesítette hosszú időn keresztül a hozzá hordott lopott holmit. Ugy a három tolvaj szakács, mint az orgazda asszony beismerték bűnüket a csendőrök előtt. A vizsgálatot folytatják.

— **Csokonai ünnep.** Szép ünnepélyt rendezett tegnap Nagybecskerekben az ottani szabad liceum. Csokonai Vitéz Mihály halálának ez évi százszesztendősfordulója alkalmából ugyanis Csokonai ünnepet rendezett. Az ünnepen dr. Grandjean József mondott megnyitó beszédet, utána a nagybecskereki zenekedvelők egyesülete Kéler Csokonai-nyitányát adta elő, majd Knyasko Lajos felsőkereskedelmi iskolai igazgató nagyhatású emlékbeszédet mondott. Borsody Lajos elszavalt alkalmi költeményét, Semsey Gyula megyei főlevéltáros Csokonai életét és költészetét méltatta. Végül Eördögh Árpád törvényszéki albiró elszavalt Csokonainak „A reményhez” című költeményét.

— **A magyarországi munkások rokant nyugdíj-egyletének debreczeni fiók-pénztára** f. 1905 márczius hó 26-ik napján délután 3 órakor a róm. kath. főgimnázium tornatermében dr. Wolafka Nándor püspök védnök elnöklése alatt tartja meg VI. évi rendes közgyűlését, melyre az egyleti tagok ezuton is tisztelettel meghívotnak. A központi évi jelentést f. hó 26-ig a hivatalos helyiségben vasárnap délelőttönként a tagok átvehetik.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentették be: Domokos Sára ev. ref. 1 hónapos. Józsa János ev. r. f. 2 hónapos, öz. Venyige Lajosné ev. ref. 49 éves, Bucsú István róm. kath. hét hónapos, Molnár Erzsébet ev. ref. két éves, Szakál Mihály ev. ref. 19 hónapos, Kovács Erzsébet ev. ref. két éves.

TAVIRATOK.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Tisza István a királynál.

Budapest, márczius 16. Tisza István tegnap este Bécsbe utazott. Ma reggel hosszabb ideig tanácskozott Khuen Héderváry gróffal.

A király d. u. 1 órakor 1 óra hosszat tartó kihallgatáson fogadta Tiszát és közölte vele a válságra vonatkozó elhatározását.

Pár nap múlva a válság ügyében a végleges döntés bekövetkezik.

A szegedi választás.

Budapest, márcz. 15. Tallian miniszter a törökkanizsai mandátumot tartja meg. Szegeden az okból új választás lesz. Az újpárt jelöltje Enyedi Lukács dr. min. tanácsos.

Titkos tanácsosok esküje.

Budapest, márcz. 16. Bécsből jelentik, hogy gr. Mikó Pál főispán és Zsilinszky Mihály államtitkár titkos tanácsosok ma tették le az esküt.

Öngyilkos urilány.

Budapest, márczius 16. Sik Aranka, a Hazai biztosító-társaság hivatalnoknője ma reggel a Kerepesi-uti temetőben egy régi sírdombon marólugot ivott.

A törvényszéki irattár gyújtogatói.

Budapest, márczius 16. Az esküdt-bíróság a törvényszék irattárának gyújtogatásával vádolt Bagóczy és Horváth ügyében reggel fél hat órakor hirdette ki az ítéletet.

A bíróság az esküdtek verdiktje alapján mindkét vádlottat felmentette.

Az oroszok újabb verezése.

Budapest, márczius 16. Tokióból jelentik, hogy a japánok szakadatlanul üldözik az oroszokat és már csak 3 mértföldnyire vannak Tienlingtől.

Budapest, márcz. 16. Londonba érkezett Niucsvangi táviratok jelentik, hogy a japánok ma reggel megszállták Tienlinget.

Tőzsde.

Budapest, márczius 16.

Buza	1905 áprilisra	19.28
Buza	1905 októberre.	19.12
Rozs	1905 áprilisra	17.
Rozs	1905 októberre	15.42
Tengeri	1905 májusra	15.42
Za	1905 áprilisra	14.84

Készárú: kedvezőtlen.

IRODALOM.

„Érdekes Könyvtár”, a világ legolcsóbb folyóirata.

Előfizetés egész évre szép ingyennaptárral és szép színes 32 képes levelezőlappal együtt két korona, mely összeg az „Érdekes Könyvtár” kiadóhivatalába (Budapest, Kálmán utca 2.) küldendő. „Rejtélyvilág” állandó ingyenmellékletének minden egyes megfajtója, kivétel nélkül, könyvjutalmat nyer.

Elismerő nyilatkozatok: Popovics V. Péter segédjegyző Kokováról következőket írja: Már a múlt évben is rendes olvasója voltam az „Érdekes Könyvtár”-nak s így ismerem jól e szépirodalmi folyóiratot, mely minden tekintetben páratlanul áll a hazai és külföldi szépirodalmi folyóiratok között. Ismervén az önk által kitűzött célt, ipar-

Csipkefüggönyöket

legszebben tisztít

Hrabéczy Anta! kelmefestő- és vegyészeti tisztító intézete
Debreczen, Széchenyi-utca 42-ik szám.

kodom én is önöket annak elérésében támogatn.

E támogatás azonban elenyésző esélyesség, mert a magasabb czél sokkal többet kíván meg minden derék hazafitól.

Szarka Ferencz Karcagról (5-ik tized 1280. sz.) a következőket írja: „Először is elismerésemet és köszönetemet küldöm a tek. szerkesztő urnak, azon kitűnő és szép olvasmányokért, melyek az „Erdekes Könyvtár”-ban megjelennek. En, mint új előfizető, még csak két füzetet kaptam és már is oly nehezen várom, hogy a következő példány megjelenjék. Ajánlom is családunk és rokonnaim közt, hogy azon szép és nemesítő olvasmányokat mentől többen megismerjék és olvassák.

Ivanka Imre állomásfelügyelő Szuchahoráról a következőket írja: Nem mulasztatom el kijelenteni, hogy ugy szórakoztatás tekintetében, valaminth tanulságos apróságok megismertetése által folyóiratja hívatta van a külföldi s különösen a német irodalmat hazánkból kiküszöbölni. Isten segédelmével előre magyar!

Pártoljuk nemcsak a magyar ipart, de főleg a magyar irodalmat; le a némettel, ki vele a határon túlra!

Pillanatnyi felvételek.

(Farsangi megfigyelések.)

Házassági hiéna.

A házassági hiéna nem a legdühöttebb vadak közül való! Ellenkezőleg olyan vad, mely az ultramodern civilizáció kutyakorbácsára ugrik. Az ugrása sem költői táncszerű, mert elvből gyűlöli a teatralis jeleneteket. Simán borotválkozik és beszél és egy lókupez kitarásával és alázatosságával kurizál az áldozatnak. A legbizalmasabb barátjának azt mondja:

— Tudod öregem, én nem lehetek az érzéseim áldozata. Különben is, azt a limonádét diákok és borbélylegények gyakorolják. Nekem előre kell látnom, mert aki nem lát előre, felbukik egy patkányutrásban.

— Te erős, munkabíró ember vagy, megélsz, ha nem is adod el magadat.

— Némely embereknek ambíciójuk az, hogy eltartják az anyjukat és egész pereputtyukat, meg egy fiatal asszonyt és annak minden pereputtyát. Mért ne lenne olyan is, ki magát tartja el, s örök szerelme zálogául csupán egy 10,000 koronás adósságot tartogat a templomi ceremónia után...

Igy beszél a házassági hiéna, aki friss diplomás, minden mulatságot végig mustarál s végre oda szegődik egy gyanutlan teremteshez, akinek fagyaltot rendel és piros szegfűs bokrétát küld. Közben váratlan bókrohamokat intéz a kis megszorult fehér ruhás ellen, aki nem tud védekezni, mert van légy és egérfogó, de a hiénák vadabbak, okosabb és előrelátóbbak, sem hogy menekülni lehetne tőlük. Közben így folyik az udvarlás:

— Imádom a piczi kacóját.

— Kérem talán a lábammal tetszik összetéveszteni. A kezeimet szégyenlem, a lábaimra büszke vagyok.

— Oh én nem látok és hallok, ha látom magát. Mióta megpillantottam az utcán, rózsaszínben...

— Az más volt. Nem volt olyan ruhám. Bizonyosan a Baromvásár-téren látott, csak

a költészet iránti hajlama vonta abba az utcába.

— Utálom a költészetet, de mióta magát ismerem...

A doktor urat itt rendesen faképnél hagyják. Az első kudarc nem ábrándítja ki vállalkozása sikertelenségéből. Jön a második. Ott más állúrokkal dolgozik. Aszerint, hogy milyen etius virágzik a családnál. Ha bankhivatalnok a papa, az összeköttetéseit egy bizonyos örökséget s egy legbizonyosabb jogtanácsosi állást emlegeti. Ha polgárház, természetesen nagy demokrata és egyszerű, utcai ruhába megy vizitbe. Ha latájner, na erre ritkán van eset. Ez a terület nem az ő terrena. A hivatalnokok lányait rendesen alsóbbrendű hivatalnokok értik meg.

Végre még is törbe ejt egy házat. A lány, akit elvesz, 30 éves, sápadt és álhaju. Veszekedik, mint egy cséplőgépj. Ő azonban gonoszul vigyorog:

— Jól van, jól. De szobalányra szükség van. En pedig inkább nézem a szépet, mint a rútat...

— ért.

Heti piaczi árak.

— márc. 16.

A keddi hetivásár áráiról a vásárfelügyelőség a következőket jelenti:

100 klg.	Kor.-tól.	Kor.-ig
Buza	18.—	19.—
Kétszeres	16.40—	—
Rozs	—	14.40
Árpa	16.—	—
Zab	14.—	—
Tengeri	—	17.—
„ csöves	—	—
„ szemes	—	—
Köles	15.80—	—
Szalonna, sós	126.—	128.—
„ uj	126.—	120.—
Háj	144.—	146.—
Zsir	148.—	144.—
Kihasított sertés	114.—	112.—
Sertésbű	120.—	124.—
Széna	10.—	—
„ II. rendű	9.—	8.—
Luczerna	9.80—	—
Bükköny	—	7.60
Lóhere	8.—	—
Takarmány szalma	4.—	—
Alom szalma	1.80—	—
Zeup szalma ezáz kéve	10.—	8.—
Takarmány répa	2.40—	—

A hetivásár forgalma kedden a következő volt:

Ló felhajtattott	6.80
Elkelt	3.20
Szarvasmarha felhajtattott	9.90
Elkelt	7.80
Sertés felhajtattott	14.80
Elkelt	12.14

KÖZGAZDASÁG.

Temesvári szent József országos vásár.

Néhány gravaminális állategészségügyrendőri intézkedés következtében — nevezetesen, hogy szalastakarmánynak az állatvásárra való hozatala ninosen megengedve, amely intézkedések mind az egész környék gazdaközönségénél, mind az iparosoknál és

kereskedőknél nagy visszatetszést keltettek — a március 16—20-ig megtartandó országos vásár sikere meglehetősen kérdéses volt.

Ezen körülmények következtében Temesvár sz. kir. város tanácsa indítatva érezte magát még az utolsó órában egy értekezletet egybehívni. Ezen értekezlet f. hó 9-én tartott meg a városház tanácstermében dr. Telbisz Károly kir. tanácsos polgármester elnöklété alatt.

Az állategészségügyi hatóság képviselőinek, különösen az állategészségügyi felügyelő előzékenysége következtében a fent nevezett tilalom visszavonható volt és így a márciusi vásáron megengedtetik, hogy a vásárlátogatók szekereiken etetésre szükséges szalastakarmányt is vihessenek az állatvásárra; más tekintetben is biztosítva lett az állategészségügyi rendőri intézkedések lojalis alkalmazása és így várható, hogy a vásár jól fog sikerülni. Nevezetesen a lóvásár, mint tavaszkor rendesen, nagyon látogatottnak ígérkezik és külföldi vevőket is várnak.

A vásárlátogató közönség kényelmére való tekintettel az állatvásár mellett megfelelő nagyobb terület lett kifizetve azon fogatok számára, melyek nem hajtanak be az állatvásárra.

REGÉNYCSARNOK.

Touts les trois.

Szerelmi történet csalódással, de szívrepedés nélkül.

Franziából *Labelle* után.

I.

„Önök ugy látszik, a meleg szívű drámai színésznők nem tetszenek, inkább a hideg énekesnők. Fogja, itt küldöm a Fift, a kanári madaramat. Fogadja szeretettel. Kazimira, az Odeon tagja”.

A Fifi csakugyan hozzám került a gondosan ápolom, mint elbucsuzott szerelmünk utolsó emlékét.

Pedig, hogy Kazimira ily kegyetlenül szakítson velem, valóban nem gondoltam. Párisi gavallér vagyok. A Figaró szerkesztőségének a tagja. kinek a „Vas álarcz” név alatt irt cikkeket az egész Páris olvassa. A „Pillangók” rovat megalapította híreket, ugy, hogy ma már senki sem hiv Achil Fouconiere de la Santanak, hanem mindenki csak a „Vas álarcz”-nak. Nem is bánom, a valódi nevem ugyanis nagyon hosszú s alig tudnak megbirkózni vele a szűkszavuk és gyenge emlékező tehetségük.

Ami engem illet, sokat járok a társaságokba. A személyemmel egy darabig alig foglalkoztam, mert egy portéka van, amit nem szenvedhetek: a tükör. A hiúságok vezetője.

Egyszer azonban utlevelet vettem Olaszországba és Svédországba s ebben megtaláltam, ami tükör hiányában addig fölfedeztetlen volt előttem. Az utlevélben ez állott: nem tulságosan sűrű haj, nem nagy szem, nem tulságosan nagy száj és fül, orr, nem tulságosan kövér. Egyéb ismertető jele: semmi. Megismertem magamat: közönséges ember vagyok.

Hanem azért nem vesztettem el a bátorságomat és a kulisszák közt s a szocietásban mindenütt szívesen fogtak.

Kazimira belém is szeretett, de nem

birta elviselni, hogy Bandi Bello opera-énekesnő sem hagy hidegen s azért büntetett meg a kis kanári madárral, ki igen szomoruan fogadta a megváltozott helyzetet s igen szomorú dalcskákkal vigasztalta magát elhagyatottságában.

Két hét múlva vettem egy kis kintornát s ezzel igyekeztem esténként a magam részéről is szórakoztatni Fift. Kár, hogy a házmaster betoppantotta a lakásomba s haragosan említette, hogy három emeleti lakó felmondja a lakást, ha a pokoli hangszert ki nem dobom az ablakon.

Elmuzsikáltam még egyszer a kis werklint a Marsailiaist s úgy tapasztaltam, hogyha két sip nem hiányoznék belőle, tökéletes kis hangszer volna. Most már értem, hogy egykori princípálisom miért baragudott meg rám egy színházi kritikáért. Azt írtam egy operai énekesnőről, hogy fenomenális volt, pedig amint másutt olvastam: egész este hamisan fujta.

A princípálisom gunynak vette a dicséretemet s szemrehányást tett, hogy egy kis dissonálásért kár egy olyan derék urnölgycet pellengérré állítani. Azóta akár-hogy védekeztem, mindenki zenetekintélynek tartott.

Fifi, bármint igyekeztem is, nem birta elfeledni Kazimirát. Azt gondoltam, hogy talán a lakásom zordonsága van rá hatással; a „barlang” — amint az én fészkeimet elnevezték — tetszetik egy különzének, de nem egy vidám kis kanári madárnak. Helyes! Felmondtam a lakást s kibéreltem a rue Richelieuon egy háromszobás lakosztályt a félemeleten.

A madár mintha vidámabb lett volna, de teljes derült kedvét még nem kapta vissza. Nem tudtam bizonyosan, hogy a Kanári-szigeteken miféle pálma terem, de úgy gondolom, egy kis pálma nem fog ártani az új lakásba.

Fifi csakugyan megörvendett a terebélyes pálma-leveleknek s mikor az új lakáson felnyitottam kalitkájá ajtaját, egyenesen odaszállott a pálma levélre s ott hintázta magát, mint valami légkirálynő. No, ilyen szórakozást Kazimira bizonyára nem szolgáltatott Fifinek.

II.

Kazimira szakított a „Vas álarca”-czal s azt hitte Fifi minden nap emlékeztetni fogja vesztességére. Csodálatos módon nem Kazimira, de Fifi foglalta le üres időmet. Az operaénekesnő felé sem látogattam el, amit a bájos hölgy igen jó neven fogadott, mert épen egy himnlóhelyes vicomte kurizálgatott s a csengő hang bájos tulajdonosnője nagy reményeket táplált, hogy egy ragyás főúr könnyebben lépen akad, mint az, akit efélével nem látogatott meg a betegségeket osztogató gonosz szellem.

Az operistánó és Kazimira helyett azonban többet foglalkoztam a lakásommal. A gyönyörű pálma, Fifi nappali tartózkodó helye eszembe juttatta, hogy kelene ide még egy — harmadik.

Uram Istenem! Erre nem is gondoltam s kezdtem sőhajtozni. Fifi a lebegő pálma-ágon mintha azt bölintgatta volna: „Ugy bizony!”

Egy harmadik? Hol keressek, hol találjak? Megnéztem több ízben utlevelem személyleírását s láttam, hogy annak képe nem elég biztató, hogy meg is találjam a

harmadikat. Mert nem lehet mindenki irántam oly hálás, mint a szerkesztőmnék az a derék barátja, ki Leona kisasszonynak kurizál s kinek a hírlapi ezikeit én öltöztetem megjelenésképpessé.

(Folyt. köv.)

M. A. Vasutak menetrendje
1904 évi okt. hó 1-től.

Debreczenből indul:	idő ó.	y
Budapest felé (vegyesvonat)	d. u. 8	30
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u. 4	16
Budapest felé (gyorsvonat)	reggel 8	57
Budapest—Nagyvárad felé	d. u. 12	07
Budapest—Nagyvárad felé	este 10	81
P.-Ladány Nagyv. felé minden kedd	d. e. 11	12
Csak P.-Ladányig	este 8	10
Csak P.-Ladányig motor menet	reggel 5	08
Szatmár—Máramarossziget felé	d. u. 8	56
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	este 6	41
Csak Szatmárig (teher v. szem.-száll. v.)	este 7	56
Szatmár—Máramarossziget felé	éjjel 2	50
Szatmár—Máramarossziget felé (gyorsv.)	d. u. 12	07
Csak Szatmárig	reggel 5	10
Miskolc—Kassa felé	reggel 8	18
Miskolc—Kassa felé	este 6	56
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u. 4	11
Csak Nyíregyhászig	d. u. 2	10

m. áll. vasutól	reggel 5	35
vásártérről	reggel 5	44
m. áll. vasutól	d. e. 8	09
vásártérről	"	8 18
m. áll. vasutól	"	11 07
vásártérről	"	11 16
m. áll. vasutól	d. u. 12	11
vásártérről	"	12 21
m. áll. vasutól	"	4 25
vásártérről	"	4 38
m. áll. vasutól	este 6	46
vásártérről	"	6 58

Füzes Abony felé m. áll. vasutól	reggel 4	36
Füzes Abony felé vásártérről	"	4 56
Ohat-Kócs—Polgár felé m. áll. vasutól	d. u. 4	28
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	"	4 28
Derecske—Nagy-Léta felé	reggel 9	35
Derecske—Nagy-Léta felé	"	4 31

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor induló gy.-v.	d. u. 1	50
A déli 12 ó. 07 p.-kor induló sz.-v.	este 6	40
Az este 10 óra 31 p.-kor induló sz.-v.	reggel 5	45
A délután 4 ó. 16 p.-kor induló gyorsv.	este 9	38

Budapestről Debreczebe indul:

A délután 12 ó. 6 p.-kor érkező gyorsv.	reggel 7	28
A délután 8 ó. 29 p.-kor érkező szem.-v.	"	9 —
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gyorsvonat	d. u. 2	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező szem.-v.	este 7	05
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező szem.-v.	"	9 15
P.-Ladányig gyorsvonat átállítással	d. u. 12	06

Debreczebe érkezik:

Budapest felől (gyorsvonat)	d. u. 8	25
Budapest—Nagyvárad felől	este 6	26
Budapest—Nagyvárad felől (gyorsvonat)	éjjel 2	24
Budapest Nagyvárad felől	d. u. 9	15
Csak P.-Ladánytól	reggel 7	45
Csak P.-Ladánytól motor menet	"	5 08
Kolozsvár—Nagyvárad felől	"	7 26
Csak Szatmárról (gyorsvonat)	"	8 46

Csak Szatmár felől	d. e. 11	37
Csak Máramarossziget felől (gyorsvonat)	d. u. 8	55
Csak Máramarossziget felől	este 10	11
Máramarossziget—Szatmár felől	"	6 40
Csak Szatmár felől	reggel 7	30
Kassa—Miskolc felől	d. e. 1	31
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	este 7	50
Kassa—Miskolc felől	d. u. 8	48
Csak Nyíregyháza felől	reggel 7	38
vásártérről	reggel 7	32
m. áll. vasutra	"	7 40
vásártérről	d. e. 11	13
m. áll. vasutra	"	11 22
vásártérről	d. u. 1	45
m. áll. vasutra	"	1 52
H.-Bősörmény felől	vásártérről	8 27
m. áll. vasutra	"	8 34
vásártérről	este 6	05
m. áll. vasuthoz	"	6 12
vásártérről	"	9 50
m. áll. vasutra	"	9 57
Füzes-Abony felől vásártérről	d. u. 3	34
Füzes-Abony felől m. áll. vasuthoz	"	5 35
Ohat-Kócs—Polgár fe	vásártérről	reggel 7 44
Ohat-Kócs—Polgár felől m. áll. vasuthoz	reggel 7	54
Derecske—Nagy-Léta felől	"	7 15
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u. 8	18

Divatos napernyők!!
Jó mosó széles delinek 30 és 40 kr.
Cosmanosi mosó áruk,
120 cm. széles sima Batisztok,
Női ruhavásznak, Zefirek
olcsó szabott áron kaphatók
Szabó Lajos Fiai
özégnél
Debreczen, Rózsa-tér.

Északnémetországi
takarmanyrépa magvak,
francia luczerna, veresvirágu lóhere
és Mauthner-féle konyhakerti és vi-
rágmagvak megérkeztek s a legju-
tányosabban árusítatnak.
MAYER JENŐ
fűszer és csemegé üzletében.
Debreczen, Piacz- és Széchenyi-
utca sarok.

Uj! Megnyílt!! Uj!

a Kossuth-utczai Maradék áruház

olcsóbb minden végeladásnál.

Mint hogy kizárólag rófos árut rendezünk be, a raktáron levő összes czipó, kalap, női és férfi fehérneműek, miederek, kesztyű, nyakkendő, harisnya, női és fiu ruhák, esernyők stb. fél árban árusítjuk el.

Uj! Székely Jenő és Társa utódai Uj!

Kossuth-utoza 15. sz., Gyógyszertárral szemben.

Apró hirdetés...

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra postaiszolgálatunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik, apró hirdetések előre fizetendők.

ÓRIÁS golyvás galambok és fajbaromfi keltető tojásai kapható. Pacsirta-utca 42.

ELADÓ FÖLD. A vámospécsi uton 14 köblös tanyaföld eladó. Értekezhetni Gyöngyvirág-utca 19. sz. alatt.

Kerestetik!

egy nagy, vagy
két kisebb szoba
egyleti helyiségnek,
Értekezhetni
a városi nyomdában.

Luczornamag,
Lóheremag,
Repamagvak
legolcsóbb árban kaphatók
Deutsch Albert és Fia
magkereskedésbe
Hárvan-utca 9. szám.

ÜZLET MEGVÉTEL!

Piacz-utca 7. sz. és Lovass és Ladányi-féle Kos-uth-utcán létezett divatáru üzleteket **megvettük.**

Az összes raktáron levő áruk **renkívüli olcsó áron eladatnak.**

A részletes eladás e hó 13-án hétfőn kezdetét vette Piacz-utca 7. szám, a Vecsey-házban.

Donogán és Somossy
állandó főüzlete.
Műtárgy-bazár.

Magvak nagyraktára Debreczenben
Kontsek Gézánál Kossuth-utca.

Valódi erfurti, konyhakerti és virágmagvak direkt behozatala a legelső világhírű forrásból.

Gazdasági magvak a legjobb fajtiszta és magas csiraképességű minőségben. — Luczerna, lóhere, quedlinburgi és hazai takarmányrépák, disz-, pázsit- és réti fűmagvak nagy választékban. — Bükköny esibehur, czukorezirok, muhar.

Kertészetemből:
mindennemű évelő virágtövek, virág és konyhakerti termények plántái, virághagymák és gumók nagyválasztékban.

Remek chrysantemum tövek 10 drb. 2-80 korona. Ujdonságok 10 drb 5 korona. Legszebb cactus gyöngyikék (georginák) 10 drb 3-60 korona. Ujdonságok 5 korona. Japáni liliumok, tubarózsák, begoniák, Japáni iris, Crozy és orchidea virágu Cannák igen olcsón.

Nagy képes árjegyzék kívánatra.

■ Lóhere magvakban igen előnyös ajánlatot tehetek. ■

